

Carbon Tracker 2024

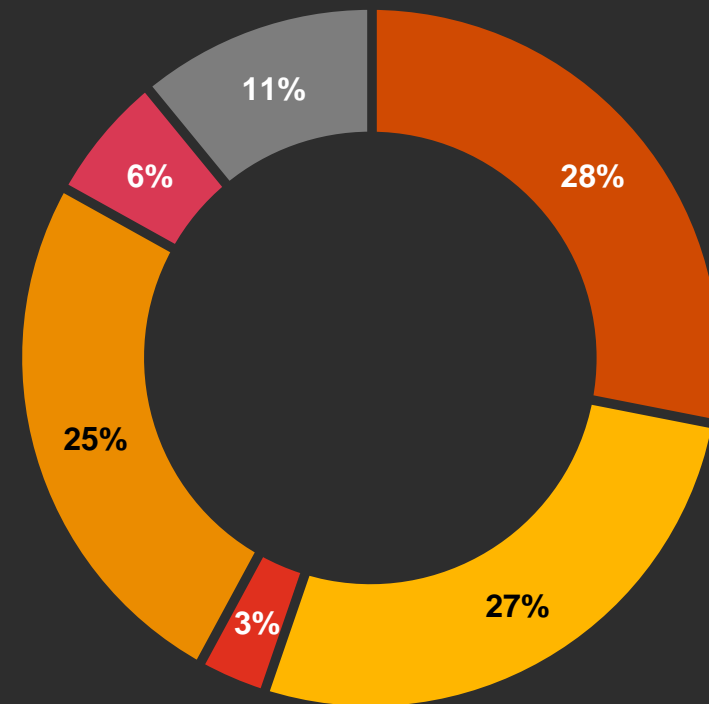
Pro Climate & Sustainable Leaders vypracovalo
PricewaterhouseCoopers Česká republika

pwc

V rámci dotazníkového šetření se nám podařilo získat informace o uhlíkové stopě **od 72 % ze 150 největších společností dle obrátu v roce 2023. Což znamená nárůst odpovědí o téměř 20 procentních bodů oproti loňskému roku.** Součástí šetření byla i analýza veřejně dostupných zdrojů (webových stránek, lokálních i skupinových nefinančních reportů a výročních zpráv společností).

Výsledek výzkumu z vyplněných dotazníků a veřejně dostupných zdrojů

- Bez odpovědi
- CO2 stopu počítá, ale nezveřejňuje
- CO2 nepočítá
- Hodnoty vyplnilo
- Zveřejňuje v rámci NFR
- Aktuálně poprvé počítá CO2

Shrnutí

Z výsledků průzkumu Carbon Tracker 2024 vyplývá, že se tématu uhlíkové stopy nevěnuje nebo své výsledky odmítá z různých důvodů zveřejnit stále třetina společností. Vzhledem k tomu, že loni jich byla více než polovina, je zde vidět pozitivní trend.

Důležité je zejména výrazné zlepšení u uhlíkové velmi zatížených odvětví jako je výroba (o 26 procentních bodů) a energetika (o 6 procentních bodů). Také obchodní společnosti v meziročním srovnání vychází lépe až o 22 procentních bodů oproti loňskému roku.

Na závěr je ještě potřeba zmínit, že i přes velmi kontroverzní vnímání tématu udržitelnosti v České republice průzkum potvrdil, že je za tuto agendu ve více než 25 společnostech od kterých jsme obdrželi odpovědi, odpovědný přímo předseda představenstva nebo generální ředitel. V minulých letech toto téma sedělo spíše pod marketingem nebo HR.

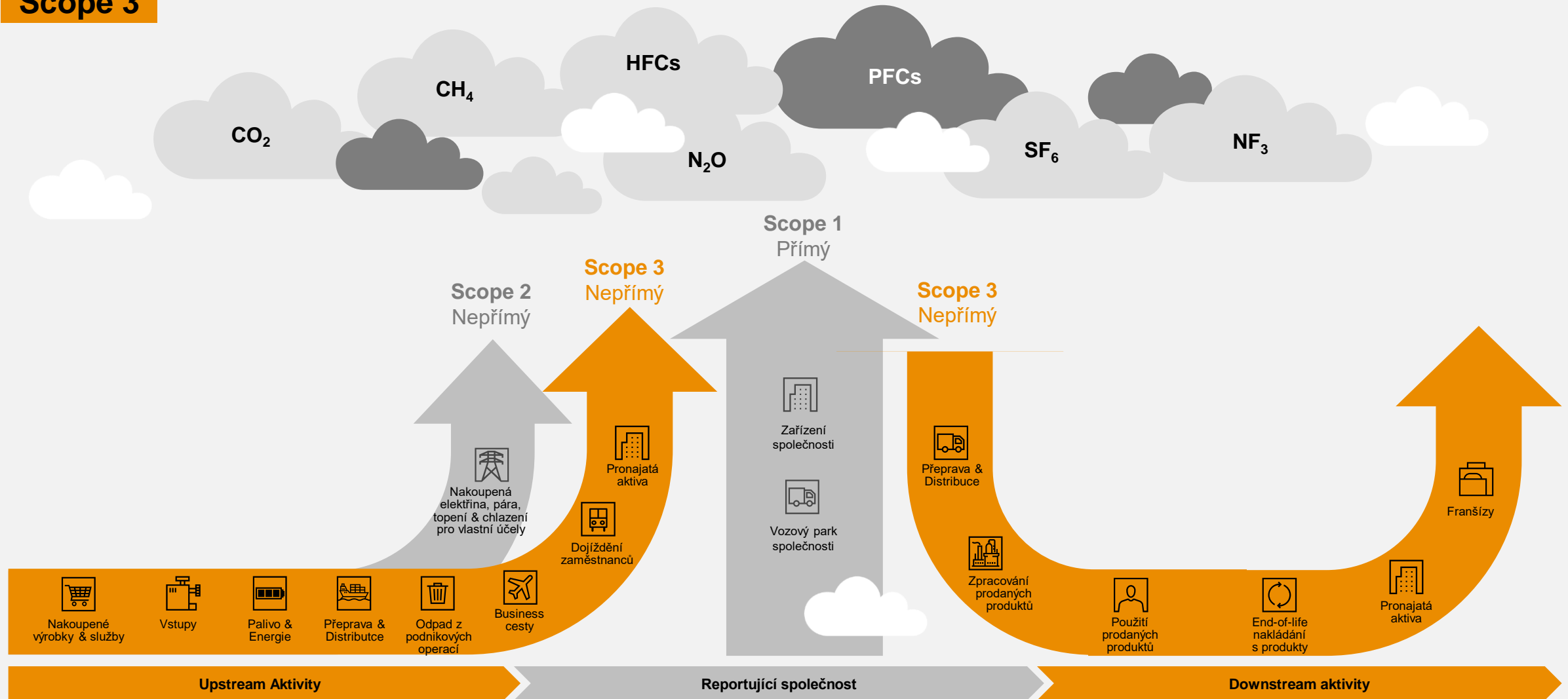
Odvětví	CSL 2023	CSL 2024
Obchod/Distribuce	39%	61%
Výroba	41%	67%
IT a Telekomunikace	83%	64%
Energetika	69%	75%
Finance/Pojišťovnictví/Platby	77%	85%
Hazard a zábava	0%	0%
Veřejná doprava/Doprava	50%	50%
Stavebnictví/RE	100%	75%

Přehled dle odvětví

Tím, že v rámci šetření vždy oslovujeme prvních 150 firem s největším obrátem, mění se i zastoupení firem v jednotlivých sektorech a díky tomu může dojít i ke zhoršení výsledků v některých odvětvích. To je důsledkem nižších hodnot ve stavebnictví, v IT a telekomunikacích. Nově oslovené společnosti v těchto odvětvích se tématu teprve věnovat budou ve spojení s blížící se povinností kolem vydávání a auditu nefinančního reportingu. Zajímavé je, že situace se zatím nelepší u společností z oblasti zábavy a hazardu, kam spadají zejména loterijní společnosti.

Výpočtu uhlíkové stopy se nejvíce věnují společnosti působící v oblasti dopravy, IT a telekomunikací, navíc tradičně banky a pojišťovny. Velmi pozitivní trend vnímáme u uhlíkově velmi zatížených odvětví jako je výroba (zlepšení o 26 procentních bodů) a energetika (zlepšení o 6 procentních bodů). Také obchodní společnosti v meziročním srovnání vychází lépe o 22 procentních bodů a finanční sektor vykazuje zlepšení o 8 procentních bodů.

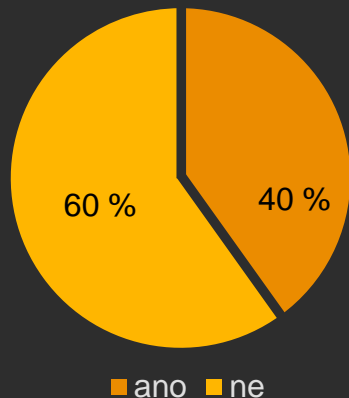
Scope 3

Scope 3 emise

Výpočet uhlíkové stopy související s dodavatelským řetězcem, tzv. Scope 3 nám poskytlo nebo veřejně uvádí už 60 společností (tj. 40%) oproti loňským 16ti. Do této agendy se v tomto roce poprvé pouští i celá řada výrobních firem a díky tomu se povědomí o práci s uhlíkovou stopou dostává i do jejich dodavatelských řetězců. Tento trend bude dále pokračovat i díky rostoucímu zájmu západních klientů o hodnoty produktové uhlíkové stopy, která s dodavatelským řetězcem také úzce souvisí. Pro řadu firem bude uhlíková stopa z oblasti Scopus 3 tvořit více než polovinu všech emisí a je tedy důležité, že se tomuto tématu začaly společnosti věnovat.

Počítají Scope 3 v rámci uhlíkové stopy

Scope 3 se všeobecně považuje za nejkomplicovanější součást procesu výpočtu uhlíkové stopy, a protože se nejednalo prozatím o zákonný požadavek, organizace přistupují k výpočtu nepřímých emisí ze Scope 3 postupně. Mezi organizacemi, které vykazují Scope 3, převažují tyto kategorie:

- Dodavatelský řetězec: Nakupované materiály a služby, produkce odpadů a činnosti související s energií a palivy, které nejsou zahrnuty ve Scopus 1 a 2 (WTT a TTD).
- Downstream (následné emise): emise spojené s používáním výrobků a služeb společnosti zákazníky.
- V menším množství organizace vykazují v rámci Scope 3 emise související s investicemi, služebními cestami, pronajatým majetkem a externě zajišťovanými službami.

Nicméně v loňském roce dne 31. 7. 2023 vyšel finální draft ESRS standardů pod směrnici CSRD, který stanovuje společnostem označeným jako velké povinnost vykazovat uhlíkovou stopu ve všech Scopech, tedy ve Scope 1, Scope 2 a v plném rozsahu také Scope 3. Pro společnosti, které mají méně než 750 zaměstnanců platí roční odklad povinnosti právě pro výpočet emisí ve Scope 3. Dle klasifikace dalších parametrů se určuje také první povinný rok pro reporting pod CSRD. Pro většinu českých společností se jedná

o rok 2025, který bude součástí ESG vykazovaných dat v rámci výroční zprávy za rok 2025 vydané v roce 2026. Kategorie emisí, které spadají do Scope 3 jsou na předchozím slidu. V rámci výkaznictví si každá společnost stanoví tzv. materialitu Scope 3 emisí, aby definovala ty kategorie, které jsou pro její typ podnikání relevantní. Dále vyazuje pouze v těchto kategoriích.

K samotnému výpočtu emisí ve Scope 3 lze poznamenat, že se jedná o celkově náročnější výpočet než výpočet emisí ve Scope 1 a 2. To především s ohledem na sběr či správné stanovení dat. Data se totiž už většinou nachází mimo hranice organizace a jsou získávána pomocí sběru reálných dat od třetích stran, s využitím databázových zdrojů emisních faktorů a lze očekávat i určitý stupeň datových estimací. Vzhledem k rozsahu zpracování dat je na místě uvažovat také o jednotném zpracování dat pomocí strukturovaného nástroje, který bude možné opakovaně použít i v následujících letech a zajistí jednoduchou auditovatelnost dat. Zpracování výpočtu z časového pohledu může představovat půlroční až více než roční časovou alokaci v závislosti na předešlých zkušenostech s výpočtem ve Scope 1 a 2, znalostní úrovni týmu a možnostmi alokace dedikovaného týmu ve stanoveném čase.

Audit uhlíkové stopy

Již v tomto fiskálním roce budou finanční instituce a společnosti obchodující cenné papíry na regulovaném trhu s více jak 500 zaměstnanci procházet auditem nefinančního reportingu jehož součástí je i detailní audit výpočtu uhlíkové stopy. Následující rok budou prvním auditům čelit i další velké společnosti¹ v České republice (cca 1300 společností). Z průzkumu je zřejmé, že na to nejsou firmy v ČR vůbec připraveny. S jistotou víme, že auditem od certifikovaného auditora prošlo pouze 10 společností ze 150. Oproti loňsku se počet těchto společností ztrojnásobil, ale stále je to velmi nízké číslo ve srovnání se západní Evropou nebo Rumunskem.

¹ Za velkou společnost považována společnost, která má:

- Čistý obrat více než 45 milionů EUR,
- celková hodnota aktiv vyšší než 25 milionů EUR a/nebo
- více než 250 zaměstnanců.

Dekarbonizační opatření

Ze všech oslovených společností jich více než 40 % (62 ze 150) má stanovené jasné cíle na snižování uhlíkové stopy do roku 2030. Více než tři čtvrtiny z nich má potom ambici do 5 let snížit uhlíkovou stopu o více než 10 % a přes 20 společností se dokonce zavázalo snížit uhlíkovou stopu o 50 a více procent oproti svým základním rokům (zpravidla rok 2019). Detailní rozpad viz. tabulka.

Stále také platí, že mnoho společností, které dekarbonizační cíle stanovené nemají, patří mezi nejvýznamnější znečišťovatele v ČR. Kupříkladu z oblasti energetiky je to 12 z celkových 20 společností z našeho průzkumu, což je extrémně znepokojující.

Dekarbonizační cíle	Počet společností
Cíle stanovené na skupině	9
V ČR snížit dopad o 0–5 %	3
V ČR snížit dopad o 5–10 %	2
V ČR snížit dopad o více než 10 %	48